

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 15. november 2010 (23.11)
(OR. en)**

16156/10

LIMITE

**DROIPEN 130
MIGR 115
CODEC 1248**

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: Coreper

Št. predh. dok.: 157575/10 DROIPEN 117 MIGR 110 CODEC 1142

Zadeva: Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter varstvu žrtev, ki razveljavlja Okvirni sklep 2002/629/PNZ

– končna različica osnutka besedila za dosego dogovora v prvi obravnavi

Further to the submission by the Commission of the above proposal in March 2010 and the general approach of the Council reached at the Council (JHA) on 4 June 2010, the LIBE/FEMM Committees of the European Parliament adopted draft amendments to this initiative during an orientation vote held on 2 September 2010.

Subsequently, the Presidency, acting on behalf of the Council, entered into negotiations with representatives of the European Parliament and of the Commission with a view to reaching an agreement on the text in first reading.

Three trilogues took place on 14 September, 5 October and 27 October respectively. Each trilogue was prepared at Council level by the Working Party on Substantive Criminal Law (DROIPEN) on the basis of a table submitted by the Presidency comparing the positions of the institutions and submitting compromise proposals.

A fourth trilogue took place on 11 November. The position of the Council was prepared by JHA Counsellors and discussed in Coreper on 3 November 2010.

The Presidency submits in Annex a consolidated version of the text. Parts which are underlined indicate the changes compared to the Council general approach of 4 June 2010. **Parts which are underlined and in bold** indicate recent changes brought to the text.

The text contained in Annex is submitted to Coreper as a package for a final compromise with the European Parliament, bearing in mind that the vote on this file in the LIBE/FEMM committee is scheduled for 29-30 November 2010.

The Presidency is of the opinion that an agreement in first reading is possible and should be based on two elements.

1. Maintaining the Council position on major issues of substantive criminal law

As discussed previously in Coreper, the European Parliament insisted strongly from the start on four issues which were of fundamental importance for it:

- **The level of penalties** (Article 4): the Parliament insists on levels of 6 and 12 years whereas the Council cannot accept levels above 5 and 10 years;
- **The extraterritorial jurisdiction** (Article 9): the European Parliament insists on establishing jurisdiction for offences committed by an habitual resident, whereas Coreper clearly indicated that such extension is not acceptable and that there is no margin of manoeuvre;
- **The criminalisation of the users of services of trafficking in human beings** (Article 15(4)) which is requested by the Parliament but which most delegations strongly oppose;
- **The Anti-Trafficking Coordinator.**

These issues were crucial because they are related to fundamental principles of criminal law or raised institutional issues. Discussions in Council demonstrated that the first three issues were the primary source of concerns of delegations with regard to negotiations with the Parliament, including for future instruments in this sector. Following the mandate given to it by the Council's bodies, the Presidency has therefore firmly maintained the position of the Council on these first three points which soon made the negotiation very difficult.

At the last trilogue which took place on 11 November 2010, the Parliament made it very clear that an agreement on this instrument without any flexibility from the Council on these issues seemed difficult to achieve. However, the Parliament remained open to trying to find an adequate balance in the context of a package.

2. Finding a compromise on the Anti-Trafficking Coordinator

In the Stockholm Programme, the European Council invited “*the Council to consider establishing an EU Anti-Trafficking Coordinator (ATC) and, if it so decides, to determine the modalities therefore in such a way that all competences of the Union can be used in the most optimal way in order to reach a well coordinated and consolidated EU policy against trafficking*”. The Commission has already opened a vacancy for a high level post with a five years mandate for an ATC in its DG Home Affairs. The selection procedure will end in a few weeks.

For the European Parliament, the initiative taken by the Commission is not enough to ensure that an ATC is established on a permanent basis. Consequently, the European Parliament insists on creating a legal basis for the ATC through a specific Article in this Directive. The Presidency's attempts to limit references to the ATC to the recitals were rejected.

It is very clear that the only way to reach an agreement on this Directive, in the short or long term, especially without having to change the Council position on the three issues mentioned above, will imply to move in the direction of the Parliament, to some extent, on this key issue of the ATC.

Both the Council and the Commission insisted on the fact that the Directive is directed to Member States and that it is therefore not an appropriate instrument to regulate issues relating to the ATC itself. The Presidency is of the opinion that this position must be maintained and should constitute a red line for the Council.

This being said, the Presidency is also of the opinion that this still leaves some room for manoeuvre for a compromise ensuring sufficient visibility for the ATC in the operative part of the instrument without making this Directive a legal basis for the ATC.

The Presidency suggests to insert an Article 16a which would be drafted along the following lines:

“Article 16a

Coordination of the EU approach on trafficking in human beings

In order to contribute to a coordinated and consolidated approach of the European Union against trafficking in human beings, Member States shall facilitate the tasks of the Anti-Trafficking Coordinator (ATC). In particular Member States shall transmit to the ATC relevant information, including information referred to in Article 16, in order to enable the ATC to report [every two years] [on a regular basis] on the progress made in the fight against trafficking in human beings."

Other changes proposed by the Presidency following the last trilogue are highlighted in the Annex. The Presidency is of the opinion that these are of minor importance compared to the issues detailed above, but insists on the fact that they form part of the package.

The Presidency is of the opinion that the flexibility demonstrated by the European Parliament on the main substantive criminal law issues with a view to reaching a first reading agreement provides an opportunity that should be seized.

In the light of the above, Coreper is invited to accept the compromise package contained in the Annex.

Predlog

DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti žrtev, ki razveljavlja

Okvirni sklep 2002/629/PNZ

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 82(2) in člena 83(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Trgovina z ljudmi je hudo kaznivo dejanje, ki je pogosto storjeno v okviru organiziranega kriminala, pomeni hudo kršitev temeljnih pravic in je izrecno prepovedano v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah. (...) Preprečevanje trgovine z ljudmi in boj proti njej je prednostna naloga za EU in države članice.
- (1a) Ta direktiva je del celostnega ukrepanja proti trgovini z ljudmi, ki obsega tudi ukrepanje skupaj s tretjimi državami, kot je navedeno v dokumentu z naslovom "Dokument o ukrepih za krepitev zunanje razsežnosti EU pri preprečevanju trgovine z ljudmi: v smeri globalnega ukrepanja EU proti trgovini z ljudmi". V tem smislu bi bilo treba ukrepe izvajati tudi v državah, ki niso članice EU in iz katerih žrtve izvirajo ali v katere so bile premeščene, da bi se izboljšali ozaveščenost, zmanjšali ranljivost, zagotovili podporo in pomoč žrtvam, obravnavali temeljne vzroke za trgovino z ljudmi in podprli države pri oblikovanju ustrezne zakonodaje na področju boja proti trgovini z ljudmi.
- (1b) Ta direktiva upošteva posebnost trgovine z ljudmi, vezano na spol, saj se z ženskami in moškimi pogosto trguje za različne namene. **Tudi v ukrepih za pomoč in podporo bi zato morali ustrezno upoštevati to posebnost, vezano na spol.** Spodbujevalni in zaviralni dejavniki se lahko razlikujejo glede na zadevne sektorje, kot je trgovina z ljudmi za spolno industrijo ali za izkoriščanje delovne sile na primer na gradbiščih, v kmetijstvu ali za služabništvo.
- (2) Evropska unija je zavezana preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter varstvu pravic žrtev trgovine z ljudmi. V ta namen sta bila sprejeta Okvirni sklep Sveta 2002/629/PNZ z dne 19. julija 2002 o boju proti trgovanju z ljudmi in Načrt EU o najboljših praksah, standardih in postopkih za preprečevanje in boj proti trgovini z ljudmi (UL C 311, 9.12.2005, str. 1). (...) Poleg tega stockholmski program, ki ga je sprejel Evropski svet, jasno določa, da je boj proti trgovini z ljudmi prednostna naloga. Treba bi bilo razmisliti še o drugih ukrepih, kot je spodbujanje razvoja splošnih skupnih kazalnikov EU za odkrivanje žrtev trgovine z ljudmi, in sicer z izmenjavo najboljših praks med vsemi zadevnimi sektorji, zlasti med javnimi in zasebnimi socialnimi storitvami.

- (2a) Organi kazenskega pregona iz držav članic bi morali še naprej sodelovati, da bi bil boj proti trgovini z ljudmi še učinkovitejši. Zato sta tesno čezmejno sodelovanje, med drugim tudi izmenjava informacij in najboljših praks, ter vzdrževanje odprtega dialoga med policijskimi, pravosodnimi in finančnimi organi držav članic nujna. Okrepljeno sodelovanje med Europolom in Eurojustom, vzpostavitev skupnih preiskovalnih enot in izvajanje Okvirnega sklepa Sveta 2009/948/PNZ o preprečevanju in reševanju sporov o izvajanju pristojnosti v kazenskih postopkih bi morali pospešiti usklajevanje preiskav in kazenskega pregona, povezanega s trgovino z ljudmi.
- (2b) Države članice bi morale spodbujati organizacije civilne družbe, med drugim tudi priznane in dejavne nevladne organizacije na tem področju, ki se ukvarjajo z žrtvami trgovine z ljudmi, ter s temi organizacijami tesno sodelovati, zlasti pri političnih pobudah, v kampanjah za obveščanje in ozaveščenost, v raziskovalnih in izobraževalnih programih, pri usposabljanju ter spremljanju in ocenjevanju učinka ukrepov zoper trgovino z ljudmi.
- (3) S to direktivo je sprejet integriran, celosten in na človekovih pravicah temelječ pristop k boju proti trgovini z ljudmi, ki bi ga bilo treba upoštevati pri izvajanju Direktive Sveta 2004/81/ES z dne 29. aprila 2004 o dovoljenju za prebivanje, izdanem prebivalcem tretjih držav, ki so žrtve nedovoljene trgovine z ljudmi ali so bili predmet dejanj omogočanja nezakonitega priseljevanja, ki sodelujejo s pristojnimi organi in Direktive 2009/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o minimalnih standardih glede sankcij in ukrepov zoper delodajalce nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav. Glavni cilji te direktive so odločnejše preprečevanje, kazenski pregon in varstvo pravic žrtev. S to direktivo je sprejeto tudi kontekstualno razumevanje različnih oblik trgovine; namen direktive je zagotoviti najučinkovitejše ukrepe za obvladovanje posamezne oblike trgovine.
- (3a)** Otroci so bolj ranljivi, zato so v večji nevarnosti, da postanejo žrtve trgovine z ljudmi. Pri izvajanju določb te direktive je treba v skladu z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah in Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah upoštevati zlasti otrokove koristi.

- (4) Protokol Združenih narodov iz leta 2000 za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu, in Konvencija Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi iz leta 2005 sta bistvena ukrepa v procesu krepitve mednarodnega sodelovanja v boju proti trgovini z ljudmi. Opozoriti je treba, da Konvencija Sveta Evrope vsebuje ocenjevalni mehanizem, ki ga sestavljata Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (GRETA) in odbor podpisnic. (...) ***Da bi se izognili dvojnemu delu, bi bilo treba spodbujati usklajevanje med mednarodnimi organizacijami, pristojnimi za ukrepanje proti trgovanju z ljudmi.***
- (4a) Ta direktiva ne posega v načelo nevračanja v skladu s Konvencijo o statusu beguncev z dne 28. julija 1951 (Ženevska konvencija) in členom 4 ter členom 19(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (5) Zaradi upoštevanja nedavnega razvoja dogodkov na področju trgovine z ljudmi se v tej direktivi v primerjavi z Okvirnim sklepom 2002/629/PNZ trgovina z ljudmi pojmuje širše in so zato v njej vključene dodatne oblike izkoriščanja. V okviru te direktive bi bilo treba prisilno prosjačenje razumeti kot obliko prisilnega dela ali storitve, kakor je opredeljena v Konvenciji MOD št. 29 o prisilnem ali obveznem delu z dne 29. junija 1930. Izkoriščanje prosjačenja, tudi takega, kjer se za prosjačenje izrabljajo ***odvisne*** osebe, žrtve trgovine z ljudmi (...), zato spada v področje uporabe opredelitve trgovine z ljudmi le v primeru, ko so prisotni vsi elementi prisilnega dela ali storitev. Glede na ustrezno sodno prakso bi bilo treba veljavnost morebitne privolitve v opravljanje takšne storitve oceniti za vsak primer posebej. V primeru, da prisilno delo ali storitev opravlja otrok, pa se morebitna privolitev nikoli ne bi smela šteti za veljavno. Izraz "izkoriščanje kriminalnih dejavnosti" bi bilo treba razumeti kot izkoriščanje osebe, da stori dejanja, med drugim žeparstvo, kraje v trgovinah, ***trgovanje s prepovedanimi drogami*** in druge podobne dejavnosti, ki so kaznive in predstavljajo finančni dobiček. Opredelitev zajema tudi trgovino z ljudmi za namen odstranitve organov, kar pomeni hudo kršitev človekovega dostojanstva in telesne integritete, pa tudi druge oblike vedenja (...), kot je na primer nezakonita posvojitev otrok ali prisilna poroka, če vsebujejo sestavne elemente trgovine z ljudmi.

- (6) Ravni kazni v tej direktivi odražajo vse večjo zaskrbljenost držav članic v zvezi z razmahom pojava trgovine z ljudmi. Podlaga tej direktivi so zato sklepi Sveta z dne 24. in 25. aprila 2002 o pristopu, ki naj bi se uporabljal za usklajevanje višine kazni (raven 3 in 4). Kadar je kaznivo dejanje storjeno v posebnih okoliščinah, na primer nad posebej ranljivo žrtvijo, bi kazen morala biti strožja. V okviru te direktive naj bi posebej ranljive osebe vključevale najmanj vse otroke. Pri ocenjevanju ranljivosti žrtve bi lahko upoštevali še druge dejavnike, denimo spol, nosečnost, zdravstveno stanje ali invalidnost. Kadar je kaznivo dejanje še posebej hudo, na primer ko je bilo ogroženo življenje žrtve, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno z uporabo hudega nasilja, kot je mučenje, prisilno uživanje prepovedanih drog ali zdravil, posilstvo ali druge oblike psihološkega, telesnega ali spolnega nasilja, ali je kako drugače žrtvi povzročilo posebej veliko škodo, bi se to moralo odražati v še posebej strogih kaznih. Ko se v okviru te direktive navaja predaja, bi bilo treba tako navajanje razumeti v skladu z Okvirnim sklepom Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami. **Resnost storjenega kaznivega dejanja bi bilo treba upoštevati pri izvrševanju kazni.**
- (6a) V boju proti trgovini z ljudmi bi bilo treba v celoti uporabiti obstoječe instrumente za zasego in zaplenbo premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, kot so Konvencija ZN proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu, Konvencija Sveta Evrope o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem iz leta 1990, Okvirni sklep Sveta (2001/500/PNZ) z dne 26. junija 2001 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in zaplembi pripomočkov za kazniva dejanja in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, Okvirni sklep Sveta (2005/212/PNZ) z dne 24. februarja 2005 o zaplembi premoženjske koristi, pripomočkov in premoženja, ki so povezani s kaznivimi dejanji. **Spodbujati** bi bilo treba, da se zasežena in zaplenjena sredstva in premoženjske koristi, pridobljeni s kaznivimi dejanji iz te direktive, uporabijo kot podpora pri pomoči in zaščiti žrtev, tudi za odškodnine žrtvam in pri ukrepih čezmejnega kazenskega pregona EU za preprečevanje dejavnosti, povezanih s trgovino z ljudmi.

- (7) Žrtve trgovine z ljudmi bi bilo treba v skladu s temeljnimi načeli pravnih sistemov zadevnih držav članic zaščititi pred pregonom ali kaznovanjem za kriminalne dejavnosti, kot so uporaba ponarejenih dokumentov, ali kazniva dejanja, določena v zakonodaji na področju prostitucije ali priseljevanja, ki so jih bile prisiljene storiti kot neposredno posledico dejstva, da so bile žrtve trgovine z ljudmi. Cilj take zaščite je varovanje človekovih pravic žrtev, izogibanje nadaljnji viktimizaciji in spodbujanje žrtev, da v kazenskem postopku pričajo proti storilcem. To varovanje ne izključuje pregona ali kaznovanja za kazniva dejanja, ki jih je oseba storila namerno ali je v njih sodelovala.
- (8) Da bi zagotovili uspešno preiskovanje in kazenski pregon trgovine z ljudmi, njuna uvedba načeloma ne bi smela biti odvisna od prijave ali obtožbe s strani žrtve. Če to zahteva (...) narava kaznivega dejanja, bi bilo treba dovoliti kazenski pregon v ustreznem obdobju po polnoletnosti žrtve. Dolžino ustreznega obdobja kazenskega pregona bi bilo treba določiti v skladu z zadevno nacionalno zakonodajo. Uradnikom organov kazenskega pregona in tožilcem bi bilo treba zagotoviti ustrezno usposabljanje, tudi z namenom krepitev mednarodnega kazenskega pregona in pravosodnega sodelovanja. Osebam, pristojnim za preiskovanje in pregon takih kaznivih dejanj, bi morala biti prav tako na voljo preiskovalna orodja, ki se uporabljajo pri organiziranem kriminalu ali drugih resnih primerih kaznivih dejanj; ta lahko vključujejo prestrezanje komunikacij, tajno opazovanje vključno z elektronskim nadzorom, nadzor nad bančnimi računi in druge finančne preiskave.
- (9) Za zagotovitev učinkovitega kazenskega pregona mednarodnih kriminalnih združb, ki imajo središče dejavnosti v državi članici in trgujejo z ljudmi v tretjih državah, bi bilo treba določiti sodno pristojnost za kaznivo dejanje trgovine z ljudmi, če je storilec kaznivega dejanja državlján te države članice in če je kaznivo dejanje storjeno zunaj ozemlja navedene države članice. Podobno bi lahko določili sodno pristojnost, če ima storilec običajno prebivališče v državi članici ali če je žrtev državlján države članice ali oseba z običajnim prebivališčem v državi članici ali če je kaznivo dejanje storjeno v korist pravne osebe s sedežem na ozemlju države članice in če je kaznivo dejanje storjeno zunaj ozemlja te države članice.

- (10) Medtem ko Direktiva Sveta 2004/81/ES z dne 29. aprila 2004 o dovoljenju za prebivanje, izdanem prebivalcem tretjih držav, ki so žrtve nedovoljene trgovine z ljudmi ali so bili predmet dejanj omogočanja nezakonitega priseljevanja, ki sodelujejo s pristojnimi organi ureja vprašanje izdajanja dovoljenj za prebivanje žrtvam trgovine z ljudmi, ki so državljani tretjih držav, in Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ureja uveljavljanje pravice državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, vključno z zaščito pred izgonom, ta direktiva določa posebne ukrepe za zaščito vseh žrtev trgovine z ljudmi. Zato ta direktiva ne obravnava pogojev za njihovo prebivanje na ozemlju držav članic.
- (11) Žrtvam trgovine z ljudmi je treba omogočiti učinkovito uveljavljanje njihovih pravic. Zato bi bilo treba žrtvam zagotoviti pomoč in podporo pred in med kazenskim postopkom ter ustrezno obdobje po njem. Države članice bi morale zagotoviti sredstva za pomoč žrtvam in njihovo zaščito. Pomoč in podpora bi morali vključevati najmanj minimalen niz ukrepov, ki so potrebni, da se žrtvi omogoči, da si opomore in ubeži pred trgovci z ljudmi. Pri izvajanju takih ukrepov v praksi bi bilo treba na podlagi posameznih ocen, izvedenih v skladu z nacionalnimi postopki, upoštevati okoliščine, kulturno ozadje in potrebe zadevnih oseb. Osebi bi bilo treba nuditi pomoč in podporo takoj, ko obstaja utemeljeni sum, da je žrtev trgovine z ljudmi, in ne glede na to, ali želi pričati ali ne. Če žrtev v državi članici ne prebiva zakonito, bi bilo treba brezpogojno zagotoviti pomoč in podporo, vsaj v obdobju za razmislek. Če oseba po zaključku postopka identifikacije ali poteku obdobja za razmislek ni spoznana za upravičeno do dovoljenja za prebivanje ali sicer nima pravice do zakonitega prebivanja v državi ali če je žrtev zapustila ozemlje države članice, ji zadevna država članica ni dolžna še naprej zagotavljati pomoči in podpore na podlagi te direktive. Kjer je potrebno, bi bilo treba na primer, če je žrtev še vedno v zdravniški oskrbi zaradi hudih telesnih ali psiholoških posledic kaznivega dejanja, ali če je v nevarnosti, ker je pričala v kazenskem postopku, še naprej zagotavljati pomoč in podporo, in sicer v ustreznem obdobju po kazenskem postopku.

- (12) Okvirni sklep Sveta 2001/220/PNZ z dne 15. marca 2001 o položaju žrtev v kazenskem postopku določa sveženj pravic žrtev v kazenskem postopku, vključno s pravico do varstva in odškodnine. Poleg tega bi bilo treba zagotoviti, da imajo žrtve trgovine z ljudmi nemudoma dostop do pravnega svetovanja in, v skladu z vlogo žrtve v ustreznem pravosodnem sistemu, do pravnega zastopanja, vključno za namen uveljavljanja odškodnine. Takšno pravno pomoč bi lahko zagotovili tudi pristojni organi s ciljem uveljavljanja odškodnine od države. Namen pravnega svetovanja je žrtvam omogočiti dostop do informacij in jim svetovati o različnih možnostih, ki jih imajo na voljo. Pravno svetovanje bi morala opravljati oseba, ki po izobrazbi ni nujno pravnik, je pa bila ustrezno pravno usposobljena. Pravno svetovanje in, v skladu z vlogo žrtve v ustreznem pravosodnem sistemu, pravno zastopanje bi morala biti brezplačna vsaj v primeru, ko žrtev nima zadostnih finančnih sredstev, in to v skladu z notranjimi postopki držav članic. Ker je zlasti verjetno, da otroci, ki so žrtve trgovine z ljudmi, takih sredstev nimajo, bi bilo pravno svetovanje in pravno zastopanje (...) zanje v praksi brezplačno. Poleg tega bi morale biti žrtve na podlagi ocene tveganja posameznega primera, izvedene v skladu z nacionalnimi postopki, zavarovane pred povračilnimi ukrepi, ustrahovanjem in nevarnostjo, da bodo ponovno žrtve trgovine z ljudmi.
- (13) Žrtve trgovine z ljudmi, ki nosijo posledice zlorab in ponižujočega ravnanja, kot so spolno izkoriščanje, posilstvo, suženjstvu podobne prakse in odstranitev organov, bi bilo treba med kazenskim postopkom zavarovati pred sekundarno viktimizacijo in nadaljnjo travmo. Treba bi se bilo izogniti nepotrebnemu ponavljanju zaslišanj med preiskavo, kazenskim pregonom in sojenjem, na primer tako, da bi se po potrebi med postopkom čim prej pripravil video posnetek. Za ta namen bi morale biti žrtve trgovine z ljudmi med kazenskimi preiskavami in postopki deležne ustrezne obravnave, odvisno od potreb posamezne žrtve. Pri oceni posameznikovih potreb bi bilo treba upoštevati okoliščine, kot so starost, nosečnost, zdravje, invalidnost ali druge osebne okoliščine, pa tudi telesne in psihološke posledice kriminalnih dejavnosti, ki jim je bila žrtev podvržena. O tem, ali se ta obravnava opravi in kako, se odloči v skladu z razlogi, ki jih opredeljuje nacionalna zakonodaja, pravili sodne diskrecije, sodno prakso in smernicami sodišč, in sicer za vsak primer posebej.

(13a) Ukrepi pomoči in podpore žrtvam bi se morali izvajati na podlagi soglasja in seznanjenosti. Žrtve bi morale biti seznanjene s pomembnimi vidiki teh ukrepov, ki jim ne bi smeli biti vsiljeni. Če žrtev zavrne ukrepe pomoči in podpore, to ne bi smelo pomeniti, (...) da pristojni organi držav članic žrtvi niso dolžni zagotoviti drugih možnih ukrepov.

(14) Poleg ukrepov, namenjenih vsem žrtvam trgovine z ljudmi, bi morale države članice zagotoviti, da so posebna pomoč, podpora in ukrepi za zaščito na voljo tudi otrokom, ki so žrtve trgovine z ljudmi. Te ukrepe bi bilo treba zagotavljati ob upoštevanju otrokovih koristi in v skladu s Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. Kadar starost osebe, ki je žrtev trgovine z ljudmi, ni gotova, in se zanjo domneva, da je mlajša od 18 let, se ta oseba šteje za otroka in ima takojšen dostop do pomoči, podpore in zaščite. Ukrepi pomoči in podpore otrokom, ki so žrtve trgovine z ljudmi, bi morali biti usmerjeni na njihovo telesno in psihosocialno okrevanje ter na iskanje trajne rešitve za zadevno osebo. Otrokom bi z dostopom do izobraževanja lahko pomagali, da se ponovno vključijo v družbo. Ker so otroci, ki so žrtve trgovine z ljudmi, še posebej ranljivi, bi morali biti na voljo dodatni ukrepi za njihovo zaščito med zaslišanjem, povezanim s kazenskimi preiskavami in postopki.

(14a) Posebno pozornost bi bilo treba nameniti otrokom, ki so žrtve trgovine z ljudmi in so brez spremstva, saj zaradi svojega posebej ranljivega položaja potrebujejo posebno pomoč in podporo. Države članice bi morale od trenutka odkritja otroka, ki je žrtev trgovine z ljudmi in je brez spremstva, pa vse dokler ne najdejo trajne rešitve, uporabiti ukrepe za sprejem, prilagojene potrebam otroka, in zagotoviti, da se uporabijo posebna postopkovna jamstva. Treba bi bilo sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi se zagotovi imenovanje skrbnika in/ali zastopnika mladoletnika z namenom, da se zaščitijo njegove koristi. O prihodnosti vsakega otroka, ki je žrtev trgovine z ljudmi in je brez spremstva, bi se bilo treba odločiti v najkrajšem možnem času, da se najde trajna rešitev, temelječa na posamezni oceni otrokovih koristi, ki bi morale biti glavno vodilo. Trajna rešitev bi lahko pomenila povratek in ponovno vključitev v državo izvora ali državo povratka, ponovno vključitev v družbo gostiteljico, priznanje mednarodnega ali drugega statusa glede na nacionalno pravo držav članic.

(14b) Če bi bilo treba v skladu s to direktivo imenovati skrbnika in/ali zastopnika otroka, lahko to nalogo opravlja ista oseba ali pravna oseba, institucija ali organ.

(15) Države članice bi morale oblikovati in/ali okrepiti politike za preprečevanje trgovine z ljudmi, vključno z ukrepi za odvrčanje in zmanjšanje povpraševanja, ki spodbuja vse oblike izkoriščanja, in ukrepi za zmanjšanje nevarnosti oseb, da postanejo žrtve trgovine z ljudmi, in sicer na podlagi raziskav, obveščanja, ozaveščenosti in izobraževanja. V okviru takih pobud bi morale države članice upoštevati vidik spolov in pravice otrok. Vsem uradnikom, ki bi se pri svojem delu lahko srečali z žrtvami ali potencialnimi žrtvami trgovine z ljudmi, bi bilo treba zagotoviti ustrezno usposabljanje, ki bi jim omogočilo odkriti takšne žrtve in z njimi ravnati. To obveznost usposabljanja (...) bi bilo treba spodbujati za člane naslednjih različnih kategorij, kadar obstaja verjetnost, da bodo prišle v stik z žrtvami, in sicer za policiste, enote mejne policije, osebje organov za priseljevanje, državne tožilce, odvetnike, sodnike in zaposlene na sodiščih, inšpektorje za delo, zaposlene v socialnem, otroškem in zdravstvenem varstvu in za konzularno osebje, lahko pa bi, odvisno od lokalnih okoliščin, vključevalo tudi druge skupine javnih uslužbencev, ki bi se pri svojem delu lahko srečali z žrtvami trgovine z ljudmi.

(16) Direktiva 2009/52/ES z dne 18. junija 2009 o minimalnih standardih glede sankcij in ukrepov zoper delodajalce nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav določa kazni za delodajalce, ki zaposlujejo državljane tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU, kadar taki delodajalci sicer niso bili obtoženi ali obsojeni zaradi trgovine z ljudmi, vendar pa uporabljajo delo ali storitve osebe, za katero vedo, da je žrtev trgovine z ljudmi. Poleg navedenega bi morale države članice upoštevati možnost nalaganja sankcij uporabnikom storitev osebe, kadar se ti zavedajo, da je bila oseba žrtev trgovine z ljudmi. To nadaljnje inkriminiranje bi lahko vključevalo delodajalce državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo v EU, in državljanov EU, pa tudi kupce spolnih storitev osebe, ki je žrtev trgovine z ljudmi, ne glede na njihovo državljanstvo.

(17) Države članice bi morale vzpostaviti nacionalne sisteme spremljanja, kot so nacionalni poročevalci ali enakovredni mehanizmi, na način, ki se jim zdi ustrezen glede na njihovo notranjo organizacijo, in ob upoštevanju dejstva, da je treba vzpostaviti minimalno strukturo z določenimi nalogami, da bi se opravile ocene trendov trgovine z ljudmi, **zbrali statistični podatki**, preučili rezultati ukrepov za boj proti trgovini z ljudmi in redno pošiljala poročila. Ti nacionalni poročevalci ali enakovredni mehanizmi so že del neformalne mreže EU, vzpostavljene s sklepi Sveta z dne 4. junija 2009. (...) Koordinator za boj proti trgovini z ljudmi (...) bi lahko sodeloval pri delu te mreže, ki Uniji in njenim državam članicam zagotavlja nepristranske, zanesljive, primerljive in najnovejše strateške informacije na področju trgovine z ljudmi ter znotraj katere se na ravni EU izmenjujejo izkušnje in najboljše prakse s področja preprečevanja trgovine z ljudmi in boja proti njej. **Evropski parlament bi moral imeti pravico sodelovati v skupnih dejavnostih nacionalnih poročevalcev ali enakovrednih mehanizmih.**

(17a) EU bi morala še naprej razvijati metodologije in načine zbiranja podatkov, da bi lahko pripravila primerljive statistične podatke, na podlagi katerih bi ocenila rezultate ukrepov za boj proti trgovini z ljudmi.

(17b) Države članice bi morale za oblikovanje združenega pristopa EU zoper trgovino z ljudmi, ki bi imel za cilj še tesnejšo zavezanost EU in držav članic preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter še večje prizadevanje na tem področju, olajšati naloge koordinatorja EU za boj proti trgovini z ljudmi, med katerimi so lahko na primer izboljšanje usklajevanja in povezanosti med institucijami EU in agencijami EU, pa tudi z državami članicami in mednarodnimi udeleženci, prizadevanja za oblikovanje obstoječih ali novih politik EU v zvezi z bojem proti trgovini z ljudmi ali poročanjem evropskim institucijam.

(18) Svet naj bi v skladu z odstavkom 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje države članice spodbujal, da tako za svoje potrebe kot v interesu Unije oblikujejo in objavljajo lastne preglednice, ki bodo kar se da ponazarjale skladnost med to direktivo in ukrepi za njen prenos.

- (19) Ker same države članice ne morejo zadovoljivo doseči cilja te direktive, to je boja proti trgovini z ljudmi, in ga je torej zaradi obsega in učinkov lažje doseči na ravni Evropske unije, lahko EU sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kakor je določeno v členih 3 in 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseg navedenega cilja.
- (20) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, uveljavljena zlasti z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, predvsem človekovo dostojanstvo, prepoved suženjstva, prisilnega dela in trgovine z ljudmi, prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, pravice otroka, pravico do svobode in varnosti, svobodo izražanja in obveščanja, varstvo osebnih podatkov, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča ter načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni. Namen te direktive je zlasti zagotovitev spoštovanja navedenih pravic in načel v celoti ter jo je treba ustrezno izvajati.
- (21)¹ V skladu s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, priloženega Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Irska uradno izrazila željo za sodelovanje pri sprejetju in uporabi te direktive.

V skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, priloženega Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Združeno kraljestvo ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zanj ni zavezujoča in se v njem ne uporablja.

¹ Uvodna izjava (21) odraža stališča IE, UK in DK v tem vrstnem redu.

V skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, priloženega Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Vsebina

Namen te direktive je vzpostaviti minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in kazni na področju trgovine z ljudmi. Njen cilj je tudi uvesti skupne določbe ob upoštevanju vidika spolov za okrepitev preprečevanja kaznivih dejanj in zaščite žrtev.

Člen 2

Kazniva dejanja v zvezi s trgovino z ljudmi

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da so naslednja naklepna dejanja kazniva: novačenje, prevoz, premestitev, dajanje zatočišča ali sprejemanje oseb, vključno z izmenjavo ali prenosom nadzora nad to osebo, z uporabo grožnje, sile ali drugih oblik prisile, ugrabitvijo, goljufijo, prevaro, zlorabo pooblastil ali ranljivosti ali dajanjem ali prejemanjem plačil ali koristi, da se doseže soglasje osebe, ki ima nadzor nad drugo osebo, zaradi izkoriščanja.
2. Ranljivost nastopi, ko oseba nima druge resnične ali sprejemljive možnosti, kot da pristane na zlorabo.
3. Izkoriščanje vključuje najmanj izkoriščanje prostitucije ali drugih oblik spolne zlorabe oseb, njihovo prisilno delo ali storitve, vključno s prosjačenjem, suženjstvo ali podobne prakse, služabništvo, izkoriščanje kriminalnih dejavnosti ali odstranitev organov.
4. Soglasje žrtve trgovine z ljudmi z nameravanim ali dejanskim izkoriščanjem se ne upošteva, če so bila uporabljena sredstva iz odstavka 1.

5. Kadar ravnanje iz odstavka 1 vključuje otroka, se obravnava kot kaznivo dejanje trgovine z ljudmi, četudi ni bilo uporabljeno nobeno od sredstev iz odstavka 1.
6. Za namene te direktive je "otrok" vsaka oseba, ki ima manj kot 18 let.

Člen 3

Napeljevanje, pomoč in poskus

Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da so napeljevanje k storitvi kaznivega dejanja, pomoč pri storitvi kaznivega dejanja in poskus storitve kaznivega dejanja iz člena 2 kaznivi.

Člen 4

Kazni

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se kaznivo dejanje iz člena 2 kaznuje z najvišjo zaporno kaznijo najmanj petih let.
2. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se kaznivo dejanje iz člena 2 kaznuje z najvišjo zaporno kaznijo najmanj desetih let, kadar je bilo storjeno v naslednjih okoliščinah:
 - (a) kaznivo dejanje je bilo storjeno zoper žrtev, ki je bila posebej ranljiva, kar v okviru te direktive vključuje najmanj otroke, ki so žrtve trgovine z ljudmi;
 - (b) kaznivo dejanje je bilo storjeno v okviru hudodelske združbe v smislu Okvirnega sklepa 2008/841/PNZ;
 - (c) kaznivo dejanje je naklepno ali iz hude malomarnosti ogrozilo življenje žrtve;
 - (d) kaznivo dejanje je bilo storjeno z uporabo hudega nasilja ali je žrtvi povzročilo posebej veliko škodo.

3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se dejstvo, da je kaznivo dejanje storil javni uslužbenec pri opravljanju svojih dolžnosti, šteje za oteževalno okoliščino.
4. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se kaznivo dejanje iz člena 3 kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi, ki lahko privedejo do predaje.

Člen 5

Odgovornost pravnih oseb

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da pravna oseba lahko odgovarja za kaznivo dejanje iz členov 2 in 3, ki ga je v njeno korist storila fizična oseba, bodisi samostojno ali kot del organa pravne osebe, ki ima vodilni položaj v pravni osebi, na podlagi:
 - (a) pooblastila za zastopanje pravne osebe ali
 - (b) pristojnosti za sprejemanje odločitev v imenu pravne osebe ali
 - (c) pooblastila za izvajanje nadzora znotraj pravne osebe.
2. Države članice prav tako zagotovijo, da pravna oseba lahko odgovarja, kadar je pomanjkanje nadzora ali kontrole fizične osebe iz odstavka 1 omogočilo storitev kaznivega dejanja iz členov 2 in 3 v korist te pravne osebe, tako da ga je storila fizična oseba, ki je delovala v okviru njenih pristojnosti.
3. Odgovornost pravne osebe v skladu z odstavkoma 1 in 2 ne izključuje kazenskih postopkov zoper fizične osebe, ki so storilci, napeljevalci ali pomagači pri kaznivih dejanjih iz členov 2 in 3.
4. V tej direktivi "pravna oseba" pomeni vsak subjekt, ki ima v skladu z veljavnim pravom status pravne osebe, razen državnih organov ali organov javne uprave, ki izvršujejo državno oblast, in javnih mednarodnih organizacij.

Člen 6
Sankcije za pravne osebe

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se pravna oseba, odgovorna v skladu s členom 5(1) in (2), kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami, ki vključujejo kazenske ali nekazenske denarne kazni, lahko pa predpišejo tudi druge sankcije, kot so:
- (a) izključitev iz upravičenosti do javnih ugodnosti ali pomoči;
 - (b) začasna ali stalna prepoved opravljanja poslovne dejavnosti;
 - (c) uvedba sodnega nadzora;
 - (d) sodna likvidacija;
 - (e) začasno ali trajno zaprtje poslovalnic, ki so bile uporabljene za storitev kaznivega dejanja.

Člen 6a
Zaseg in zablembo

Države članice s potrebnimi ukrepi zagotovijo, da njihovi pristojni organi lahko zasežejo in zaplenijo sredstva in premoženjske koristi, pridobljena s kaznivimi dejanji iz te direktive.

Člen 7
Nepreganjanje ali neuporaba kazni za žrtve

Države članice v skladu s temeljnimi načeli svojih pravnih sistemov sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi pristojne nacionalne organe pooblastijo, da odredijo, da se žrtve trgovine z ljudmi ne preganjajo ali kaznujejo zaradi njihove vpletenosti v kriminalne dejavnosti, ki so jih bile prisiljene izvesti kot neposredno posledico, (...) ker so bile žrtve katerega koli od dejanj iz člena 2.

Člen 8

Preiskovanje in pregon

1. Države članice zagotovijo, da sta preiskovanje ali pregon kaznivih dejanj iz členov 2 in 3 neodvisna od prijave ali obtožbe s strani žrtve in da se kazenski postopek lahko nadaljuje, tudi če je žrtev preklicala izjavo.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi omogočijo pregon kaznivega dejanja iz členov 2 in 3 v ustreznem obdobju po polnoletnosti žrtve, če to zahteva (...) narava zadevnega dejanja.
3. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo ustrezno usposabljanje oseb, enot ali služb, pristojnih za preiskovanje ali pregon kaznivih dejanj iz členov 2 in 3.
4. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da so osebam, enotam ali službam, pristojnim za preiskovanje ter pregon kaznivih dejanj iz členov 2 in 3, na voljo učinkovita preiskovalna orodja, ki se uporabljajo v primerih organiziranega kriminala ali drugih resnih primerih kaznivih dejanj.

Člen 9

Sodna pristojnost

1. Države članice z ustreznimi ukrepi vzpostavijo svojo sodno pristojnost nad kaznivimi dejanji iz členov 2 in 3, če je:
 - (a) kaznivo dejanje v celoti ali delno storjeno na njihovem ozemlju ali
 - (b) storilec njen državljan;
2. Države članice obvestijo Komisijo, če se odločijo, da bodo uveljavile nadaljnjo pristojnost za kaznivo dejanje iz členov 2 in 3, storjeno zunaj ozemlja države članice, tj. če:

- (a) je kaznivo dejanje storjeno zoper njihovega državljana ali osebo z običajnim prebivališčem na ozemlju te države članice ali
 - (b) je kaznivo dejanje storjeno v korist pravne osebe s sedežem na ozemlju zadevne države članice ali
 - (c) ima storilec običajno prebivališče na ozemlju te države članice.
3. Pri pregonu kaznivega dejanja iz členov 2 in 3, ki je bilo storjeno zunaj ozemlja zadevne države članice, vsaka država članica v primerih iz odstavka 1(b) sprejme in v primerih iz odstavka 2 lahko sprejme potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi, da njena pristojnost ni odvisna od pogoja:
- (a) da se dejanja obravnavajo kot kazniva dejanja v kraju, kjer so bila storjena, ali
 - (b) da se pregon lahko začne le na podlagi prijave žrtve v kraju, kjer je bilo storjeno kaznivo dejanje, ali da se država, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, odpove svoji pristojnosti.

Člen 10

Pomoč in podpora žrtvam trgovine z ljudmi

1. Države članice z ustreznimi ukrepi poskrbijo, da sta žrtvam zagotovljeni pomoč in podpora pred in med kazenskim postopkom ter ustrezno obdobje po njem, da se jim omogoči uveljavljanje pravic iz Okvirnega sklepa 2001/220/PNZ z dne 15. marca 2001 o položaju žrtev v kazenskem postopku ter iz te direktive.
2. Države članice z ustreznimi ukrepi poskrbijo, da sta osebi zagotovljeni pomoč in podpora takoj, ko pristojni organi utemeljeno sumijo, da je bilo zoper njo storjeno kaznivo dejanje iz členov 2 in 3.

3. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da pomoč in podpora žrtvi nista pogojeni s pripravljenostjo žrtve (...) sodelovati pri kazenski preiskavi, pregonu in sojenju, pri tem pa ne posegajo v Direktivo 2004/81/ES o dovoljenju za prebivanje, izdanem prebivalcem tretjih držav, ki so žrtve nedovoljene trgovine z ljudmi ali so bili predmet dejanj omogočanja nezakonitega priseljevanja, ki sodelujejo s pristojnimi organi ali v podobne nacionalne predpise.
4. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo vzpostavitev ustreznih mehanizmov, ki so namenjeni zgodnjemu odkrivanju žrtev ter pomoči in podpori žrtvam, v sodelovanju z ustreznimi organizacijami za podporo žrtvam.
5. Ukrepi pomoči in podpore iz odstavkov 1 in 2 se izvajajo na podlagi soglasja in seznanjenosti ter vključujejo najmanj življenjski standard, ki žrtvam lahko zagotovi preživetje, in sicer z ukrepi, kot so ustrezna in varna namestitve ter materialna pomoč, potrebna zdravniška oskrba, med drugim psihološka pomoč, svetovanje in obveščanje, ter po potrebi prevajalske storitve in tolmačenje.
6. V okviru seznaitve iz odstavka 5 se po potrebi zagotovijo informacije o roku za premislek in obdobju za okrevanje v skladu z Direktivo 2004/81/ES¹ ter informacije o možnosti priznanja mednarodne zaščite v skladu z Direktivo Sveta 2004/83/ES² in Direktivo Sveta 2005/85/ES³ ali na podlagi mednarodnih instrumentov ali podobnih nacionalnih predpisov.
7. Države članice poskrbijo za žrtve s posebnimi potrebami, med katere se štejejo zlasti nosečnost, zdravstveno stanje, invalidnost, duševne ali psihološke motnje ali hujše oblike psihološkega, telesnega ali spolnega nasilja.

¹ Direktiva Sveta 2004/81/ES o dovoljenju za prebivanje, izdanem prebivalcem tretjih držav, ki so žrtve nedovoljene trgovine z ljudmi ali so bili predmet dejanj omogočanja nezakonitega priseljevanja, ki sodelujejo s pristojnimi organi

² Direktiva Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite

³ Direktiva Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah

Zaščita žrtev trgovine z ljudmi v kazenskih preiskavah in postopkih

1. Ukrepi za zaščito iz tega člena se uporabljajo poleg pravic iz Okvirnega sklepa 2001/220/PNZ.
2. Države članice zagotovijo, da imajo žrtve trgovine z ljudmi nemudoma dostop do pravnega svetovanja in, v skladu z vlogo žrtve v ustreznem pravosodnem sistemu, do pravnega zastopanja, vključno za namen uveljavljanja odškodnine. Pravno svetovanje in zastopanje sta brezplačna, če žrtev nima zadostnih finančnih sredstev. (...)
3. Države članice zagotovijo, da so žrtve trgovine z ljudmi deležne ustrezne zaščite na podlagi ocene tveganja posameznega primera, med drugim z dostopom do programov za zaščito prič (...) ali drugih podobnih programov, če je to potrebno in v skladu z razlogi, ki jih opredeljujejo nacionalna zakonodaja ali postopki.
4. Ne glede na pravice do obrambe države članice zagotovijo, da imajo žrtve trgovine z ljudmi na podlagi individualne ocene osebnih okoliščin, ki jo opravijo pristojni organi, pravico do posebne obravnave, namenjene preprečevanju sekundarne viktimizacije, pri čemer se je treba v največji možni meri v skladu z razlogi, ki jih opredeljuje nacionalna zakonodaja, in pravili sodne diskrecije, sodno prakso ali smernicami sodišč izogibati:
 - (a) nepotrebnemu ponavljanju zaslišanj v kazenskem postopku;
 - (b) vizualnemu stiku med žrtvijo in storilcem kaznivega dejanja, tudi med dokaznim postopkom, tj. med zaslišanjem in navzkrižnim zaslišanjem, z ustreznimi sredstvi, vključno z uporabo ustreznih komunikacijskih tehnologij;
 - (c) pričanju na javni obravnavi;
 - (d) nepotrebnemu zasliševanju glede zasebnega življenja.

Člen 12

Splošne določbe o ukrepih za pomoč in podporo otrokom, ki so žrtve trgovine z ljudmi, ter za njihovo zaščito

1. Otrokom, ki so žrtve trgovine z ljudmi, se zagotovijo pomoč, podpora in zašita (...). Pri uporabi določb te direktive je korist otroka primarna skrb.
2. Države članice zagotovijo, da se žrtev trgovine z ljudmi, katere starost je negotova in za katero se domneva, da je otrok, šteje za otroka in ima zato takojšen dostop do pomoči, podpore in zaščite v skladu s členoma 13 in 14.

Člen 13

Pomoč in podpora otrokom, ki so žrtve (...)

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se posebni kratkoročni in dolgoročni ukrepi za pomoč in podporo otrokom, ki so žrtve trgovine z ljudmi, pri njihovem fizičnem in psihosocialnem okrevanju sprejmejo na podlagi ocene posebnih okoliščin vsakega posameznega otroka, ki je žrtev, ob upoštevanju otrokovih pogledov, potreb in skrbi, z namenom najti trajno rešitev za otroka. Države članice v razumnem času otrokom, ki so žrtve, in otrokom žrtev zagotovijo dostop do izobraževanja ter pomoč in podporo v skladu s členom 10 te direktive in v skladu z nacionalno zakonodajo.
- 1a. Države članice dodelijo otroku, ki je žrtev trgovine z ljudmi, skrbnika ali zastopnika od trenutka, ko organi otroka odkrijejo, če se nosilec starševske odgovornosti zaradi navzkrižja interesov med njimi in žrtvijo po nacionalnem pravu prepreči uveljavljanje načela največje koristi otroka in/ali zastopanje otroka.

2. Kadar je ustrezno in mogoče, države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo pomoč in podporo družini otroka, ki je žrtev trgovine z ljudmi, če je družina na ozemlju države članice. Kadar je ustrezno in mogoče, države članice za družine uporabljajo zlasti člen 4 Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ.
3. Ta člen se uporablja poleg člena 10.

Člen 14

Zaščita otrok, ki so žrtve trgovine z ljudmi, v kazenskih preiskavah in postopkih

1. Vsaka država članica s potrebnimi ukrepi zagotovi, da pravosodni organi v kazenskih preiskavah in postopkih v skladu z vlogo žrtve v ustreznem pravosodnem sistemu otroku, ki je žrtev trgovine z ljudmi, dodelijo zastopnika, če so nosilci starševske odgovornosti zaradi navzkrižja interesov med njimi in žrtvijo po nacionalnem pravu izključeni iz kazenskega postopka.
 - 1a. Države članice v skladu z vlogo žrtve v ustreznem pravosodnem sistemu zagotovijo, da imajo otroci, ki so žrtve, nemudoma dostop do brezplačnega pravnega svetovanja in brezplačnega pravnega zastopanja, vključno pri uveljavljanju odškodnine, razen če imajo zadostna finančna sredstva.
2. Ne glede na pravice do obrambe države članice v kazenskih postopkih zaradi katerih koli kaznivih dejanj iz členov 2 in 3 z ustreznimi ukrepi zagotovijo:
 - (a) da se zaslišanja otrok žrtev izvedejo brez neutemeljenih zamud, potem ko so bili pristojni organi obveščeni o dejstvih;
 - (b) da zaslišanja otroka, ki je žrtev po potrebi potekajo v prostorih, ki so zasnovani ali prilagojeni za te namene;

- (c) da zaslišanja otroka, ki je žrtev, kadar je to potrebno, opravijo strokovnjaki, usposobljeni za te namene, ali se ta zaslišanja izvedejo z njihovo pomočjo;
 - (d) da z otrokom, ki je žrtev, vsa zaslišanja opravijo iste osebe, če je to mogoče in kadar je to primerno;
 - (e) da je število zaslišanj čim manjše in da se opravijo le, če so nujno potrebna za namene kazenskih postopkov;
 - (f) da lahko otroka, ki je žrtev, spremlja njegov zastopnik ali po potrebi odrasla oseba po njegovi izbiri, razen če je bila v povezavi s to osebo sprejeta utemeljena odločitev, ki temu nasprotuje.
3. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da je v kazenskih preiskavah katerih koli kaznivih dejanj iz členov 2 in 3 mogoče posneti vsa zaslišanja otrok, ki so žrtve, ali po potrebi tista, v katerih kot priča nastopa otrok, in da je mogoče ta posneta zaslišanja v kazenskih postopkih predložiti kot dokaze v skladu s pravili nacionalnega prava.
4. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se lahko v kazenskih postopkih v zvezi s katerimi koli kaznivimi dejanji iz členov 2 in 3 zahteva:
- (a) da zaslišanje poteka brez prisotnosti javnosti;
 - (b) da je lahko otrok, ki je žrtev, zaslišan, ne da bi bil prisoten na sodišču, in sicer z uporabo ustreznih komunikacijskih tehnologij.
5. Ta člen se uporablja poleg člena 11.

Člen 14a

Pomoč, podpora in zaščita za otroke, ki so žrtve trgovine z ljudmi in so brez spremstva

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da pri posebnih ukrepih pomoči in podpore za otroke, ki so žrtve trgovine z ljudmi, v skladu s členom 13(1) ustrezno upoštevajo osebne in posebne razmere otroka, ki je žrtev in je brez spremstva.
2. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da bi našle trajno rešitev, ki temelji na oceni koristi za posameznega otroka.
3. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se otroku, ki je žrtev trgovine z ljudmi in je brez spremstva, po potrebi dodeli skrbnik.
4. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da v kazenski preiskavi in postopku v skladu z vlogo žrtve v ustreznem pravosodnem sistemu pristojni organi dodelijo zastopnika otroku, ki je brez spremstva ali ločen od svoje družine.
5. Ta člen se uporablja poleg členov 13 in 14.

Člen 14b

Odškodnina žrtvam

Države članice zagotovijo, da imajo žrtve trgovine z ljudmi dostop do obstoječih shem za odškodnino žrtvam nasilnih naklepnih kaznivih dejanj.

Člen 15
Preprečevanje

1. Države članice z ustreznimi ukrepi, kot sta izobraževanje in usposabljanje, odvrčajo od povpraševanja, ki spodbuja vse oblike izkoriščanja, povezanega s trgovino z ljudmi, ter takšno povpraševanje zmanjšujejo.
2. Države članice z ustreznimi ukrepi, tudi prek spleta, na primer z informacijskimi kampanjami in kampanjami za večjo ozaveščenost, raziskovalnimi in izobraževalnimi programi, po potrebi v sodelovanju z ustreznimi organizacijami civilne družbe in drugimi zainteresiranimi stranmi, skušajo povečati ozaveščenost o tem problemu in zmanjšati nevarnost, zlasti za otroke, da postanejo žrtve trgovine z ljudmi.
3. Države članice spodbujajo redno usposabljanje uradnikov, ki bi se pri svojem delu lahko srečali z žrtvami in potencialnimi žrtvami trgovine z ljudmi, vključno s policisti na terenu, da bi znali odkriti žrtve in potencialne žrtve trgovine z ljudmi ter z njimi ravnati.

3a. (...)

4. Da bi z odvrčanjem od povpraševanja postala preprečevanje trgovine z ljudmi in boj proti njej učinkovitejša, države članice predvidijo sprejetje ukrepov, na podlagi katerih se kot kaznivo dejanje obravnava uporaba storitev, ki pomenijo izkoriščanje v smislu člena 2, če je znano, da je oseba žrtev kaznivega dejanja iz člena 2.

Člen 16

Nacionalni poročevalci ali enakovredni mehanizmi

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za vzpostavitev sistema nacionalnih poročevalcev ali enakovrednih mehanizmov. Naloge takih mehanizmov vključujejo izvedbo ocen trendov trgovine z ljudmi, preučevanje rezultatov ukrepov za boj proti trgovini z ljudmi, **vkjučno z zbiranjem statističnih podatkov v tesnem sodelovanju z zadevnimi organizacijami civilne družbe, ki so dejavne na tem področju**, ter poročanje. (...)

Člen 16a

Usklajevanje pristopa EU na področju trgovine z ljudmi

Države članice spodbujajo naloge koordinatorja za boj proti trgovini z ljudmi, da bi tako prispevale k usklajenemu in združenemu pristopu Evropske unije zoper trgovino z ljudmi. Koordinatorju za boj proti trgovini z ljudmi pošljejo ustrezne informacije, vključno z informacijami iz člena 16, na podlagi katerih bi koordinator lahko [vsaki dve leti] [redno] poročal o napredku, doseženem v boju proti trgovini z ljudmi.

Člen 17

Razveljavitev Okvirnega sklepa 2002/629/PNZ

Okvirni sklep 2002/629/PNZ o boju proti trgovanju z ljudmi se razveljavi za države članice, **ki sodelujejo pri sprejetju te direktive¹**, kar ne vpliva na izpolnjevanje obveznosti držav članic glede rokov za prenos v nacionalno zakonodajo.

Za države članice, ki sodelujejo pri sprejetju te direktive, velja sklic na razveljavljeni okvirni sklep kot sklicevanje na to direktivo.

¹ Vstavljeno na zahtevo pravne službe Sveta.

Člen 18

Izvajanje

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje **v dveh letih** PO SPREJETJU.
2. Države članice Komisiji predložijo besedilo določb predpisov, ki v njihovo nacionalno zakonodajo prenašajo obveznosti iz te direktive.
3. Ko države članice sprejmejo navedene ukrepe, se ti sklicujejo na to direktivo ali pa se sklic nanjo navede ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Člen 19

Poročanje

1. Komisija **v dveh letih** po **roku iz člena 18** Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev s to direktivo, **vključno z opisom ukrepov, ki se uporabljajo v skladu s členom 15(4),** ter temu po potrebi priloži zakonodajne predloge.
2. Komisija [v ... letih po sprejetju] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni učinek veljavne nacionalne zakonodaje, ki inkriminira uporabnike storitev, ki pomenijo izkoriščanje trgovine z ljudmi, na preprečevanje trgovine z ljudmi, ter temu po potrebi priloži ustrezne predloge.

Člen 20
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 21
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,
Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik
